

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Kedden Május' 28 -dik napján, 1816 -dik esztendőben.

Frantzia Ország.

Viszsa verettétvén az insurgensek Má-
jus' 4-dikén éjjel a' Grenoblei kapuk
elől, mindjárt azután (5 -dikben) ilyen
proklamátziót intézett a' Prefektus a' nép-
hez: — “

„Egy bűnös próbatétel megzavará Gre-
noble városának tsendességét egy szempil-
lantatig. A' tisztviselő karoknak vigyázó-
sága, a' Gen. D o n a d i e u által elővéte-
tett hathatós eszközök, 's az egymással a'
vitéztségben vetélkedő seregeknek felséges
bátorsága, minden veszedelmet elhárítanak.
A' rendnek barátjai az igaz Frantziák, sze-
rentségeknek tarthatják magokat azért, hogy
ez a' történet a' támadóknak, a' magok ál-
lapotjának 's bűnös próbatételeiknek semmi
voltát megmútatja és arra kényszeríti őket,
hogy a' setéttségbe vissza térvén, onnét ki ne
lépjenek többé, a' nyomban követő legkemé-
nyebb módon való megbüntetés nélkül.
Ez a' bolond felzendülés semmivé tétető-
dék; az I s e r e departamentjebéli Légiónak
az özszeesküttek' maradványait üzőbe vet-
te, 's az Álló-itélőszék haladék és irgal-
masság nélkül ki fogja fejeikre mondani a'
törvények által meghatározott halálos ité-
letet. —

„G r e n o b l é i lakosok! éljetekek hátor-
ságban a' békességnek 's a' ti Királytok' or-
száglásának jó téteményeivel; ne féljenek

az ő hűséges szolgálai azt a' szeretetet kimú-
tatni, a' melly valósággal nem egyéb, ha-
nem a' haza' igaz szeretete! Azok pedig, a'
kik ezen nemes és virtusokkal tündöklő ér-
zékenységnek nem részeseik, legalább győ-
ződjenek-meg a' felől, hogy magokat a' Ki-
rályi Országglás' hatalmának, valamint böl-
tsességből úgy kéntelenségből is, alája ad-
ni köteleztetnek. Éljen a' Király! Éljenek
a' Bourbonok mind örökké! — „Költ G r e-
noblében Május' 5 -dik napján 1816-
ban. —“

„Gróf Montlivault, Préfektus.

A' következett napokon még több ef-
féle proklamátziókat is adtak ki az I s e r e
departamentje' előljárói, mellyek között
itt következik egynéhány: —

a) — „Május' 6 -dik napján estve. Az
I s e r e departamentje olyan állapotban len-
ni hirdettetik, mintha az ellenség vóna; a'
polgári és katonai tisztviselő karok végső
határozásbéli hatalommal bírnak; a' Király
meg van elégedve az Előljárókkal és kato-
naszemélyekkel; a' seregek külömbkülömb
pontokon megmozdultak, hogy az I s e r e'
departamentjét elfoglalják, 's a' bűnösök-
nek megbüntetését bátorságossá tegyék.
Ezek által a' törvények' közönséges folya-
matját félbeszakasztó útasítások által, mind
azok a' békességszerető polgárok megfog-
nak szükségesképpen nyugtatódni, a' kik

tudják azt, hogy az ő polgári és katonai tisztviselőik megszűnés nélkül és egész vigyázással azon fognak iparkodni, hogy a' rend fenntartassék 's a' Király' szolgálatja pontosan megtéttessék. Reszkessenek a' rossz hazafiak! A' rebelliseket irgalmasság nélkül meg fogja találni a' törvény' pallsa. — “

„D o n a d i e u, General-Lajtnánt
„Gróf Montlivault, Préfektus.

b) — „Május' 7-dikén:

1) Mind azok, a' kik ezen parantsolatnak kihirdetetésétől fogva számlálván 24 óra alatt, minden nállok találtató fegyvert és töltést, akár mi módon jutottak is ahoz, a' magok helységekbeli Polgármesteri házhoz nem visznek és kézhez nem adnak, a' támadás' részeseinek lenni tartatnak, 's mint olyanok criminaliter üldöztetnek; hasonló történik mind azokkal, a' kik valahol valami fegyvert vagy töltést eldugva lenni tudván, helyben mindjárt bé nem jelentik. Minden polgár hasonlóképpen bejelenteni köteleztetik, hogy mitsoda vadász fegyverek, pisztolyok, 's egyéb efféle fegyverek találtatnak nálla.

2) Minden Polgármesteri tisztségek laistromba irni köteleztetnek a' lakosoktól nékiek által adatott katona és vadász fegyvereket.

3). Azok a' Biztosok, kik még a' múlt hónap' 12, 16, és 27-dik napjain kiadatott végzéseink által a' végre kineveztetek, hogy a' fegyvereknek özszeszedése végett a' kantonokat fegyveres sereggel béjárják, mind azoknak az embereknek neveiket felirni köteleztetnek, a' kik ezen rendelésekkel ellenkezőleg tselekesznek. —

4). A' kikre reá bizonyosodik az, hogy a' támadóknak menedékhelyet adtak magoknál, mint a' bűnnek részesei, criminaliter üldöztessenek.

5). Szásztol fogva három ezer Frankig való jutalom ígértetik mind azoknak, kik

az özszeesküvésnek gerjesztőit, fejeit, 's elősegellőit, kiadják. —

6). *La-Murei* születésű, hajdaniágyuzó tiszt *Guillote*, a' ki ezen közönségben a' támadást igazgatta, 's a' kimár egy versben az *Angouleme'* kegyelmessége által a' halálos büntetéstől megszabadított, és most magát ismét a' háladatlanágnak és árulásnak ezen kettős motskával meggyalázta, a' közönséges üldöztetésnek által adatatik, 's annak, a' ki őtet az Álló-itélőszék' kezébe szolgáltatja, jutalomúl 100 Frankok (40 's néhány forintok) adattatnak. — “

„Gróf Montlivault, Préfektus.

c). — „Május' 7-dikén. Katonaparantsolat. Meggondolván a' General-Lajtnánt, hogy a' politzia által eddig a' végre kiadatott minden vizsgálódások és parantsolatok mellett is, hogy az idősebb *Didier* urnak személyét kézre keríteni lehessen, ki a' múlt Januáriusban *Lyonban* történt revolúziós mozgásoknak főbb szerzője volt, ő nem tsak hogy az ellene intéztetett nyomozások elől ki tudott állani, hanem még olyan menedékhelyekre is talált ezen departamentben, mellyek néki könnyebbé tették azt, hogy ennek a' mostani támadásnak is legfőbb gerjesztője lehessen, meghatározza: — 1), hogy annak a' háznak lakosai, melyben az említett *Didier* úr megtaláltatik, katona biztoság' eleibe állittassanak, 's agyon lövettesenek — 2), hogy a' ki őtet kézhez szolgáltatja, 3000 Frankot kapjon jutalomúl. Ő egy 64 esztendős, 5 lábnyom és 5 tzol magasságú, fekete szemöldökű, feketés barna szakállú, nagy homlokú, sas orrú, közepszélességű homlokú, halavány ábrázatú, tétovázó 's egy kevésbé sántikáló ember. “

Május' 6-dikán már három lázzasztó emkereket halálra ítélt volt az Álló-itélőszék, kiknek neveik ezek: *Büifson*, *Drevet*, és *Dávid*. A' 4-dik, egy *Cloude* nevű, ártatlannak találtatott. *Dávidot* a' Király'

könnyörületességébe ajánlotta az ítélőszék. A' két elsőt 8-dikban delután agyon lötték.

Az itt következő levélben, a' melly Máj. 9 dikén indult *Grenoble*ből, nemely újabb környülállások találtak ezen zendülés-ről: — „Azok az eszközök, mellyekkel itt a' nyúghatatlanok a' népnek fellázasztásában éltek; most is csak azok voltak, mellyeknek ők már ezerszer hasznát vették; és a' mellyek egy már huszonöt esztendeig tartott revolúzió által egészen elromlott népnél nem könnyen hibázhatják-el a' magok céljokat. A' falukon *emmissariusok* jártak széllyel, efféléket hirdetvén, hogy a' *dézmát* (tizedet) ismét béhozzák, 's azoktól, a' kik nemzeti jószágokat vásárlottak, ezeket vissza veszik; hogy 400,000 Törökök már útban vagynak Frantzia ország felé, a' kik azért jönnek, hogy a' Republikát helyreállítsák, 's a' liberalis gondolkodásnak triumphusát bátorságba helyeztessék. Még tsudáknak beszéllése által is fontosították a' lázzasztók a' magok erősítéseiket, példának okáért: hogy a' szabadságuak helyreállítására a' Törököknek közelgetését már bizonyos égi jelek is mutatják, 's hogy a' tyúkok sok helyeken három színű tojásokat tojnak. Ezen és több ilyen mesék által engedte eltsábitani magát ez a' nép! *Lyonban* már régen tudva volt, hogy összeesküvésen dolgoznak a' békételenek; de nem lehetett elfogni a' főbb lázzasztókat, mert nem volt nyilvánosság bizonyosság ellenek; csak a' siket hír szárnyalt a' nép között. Nagy titokban efféléket is súgtak a' tsábitok a' köz nép' füleibe: *A' jó emberék nagy gazdagságra fognak nem soká kapni, a' nélkül, hogy nagy fáradságot kellene tenniük Duellálások* is gyakran történtek a' közönséges dolgokat illető vélekedésbeli külömbözés miatt; a' sok féle titkos öszszegyülekezéseket is észre lehetett venni; a' hivatal szerint való levelezéseknek elfogattatások végett titkos strázsák voltak bizonyos helyekre állittatva. *Lyon* mellett nyolitz ilyen olálkodókat fog-

tak-el. Kevés napoktól fogva efféle rövid proklamátziók is függesztettek-ki itt-ott a' falakra: *A' nép vegyen botot a' kezibe a' haza' szabadságuának megtartására! A' Londoni* újságokban kijött Párisi levelek szerint, azon kártyákon, mellyek ismértetű jegyül az öszszeesküdtek között kiosztattak, a' száraz petséten kívül találtak még ezek a' szavak is: *Union, Liberté, Patrie*. Az 1793-dik esztendőbeli hasonló kifejezések között csak ez a' kettő nem volt ott: *Fraternité ou la Mort!* A' *Grenoblei* 's átaljában az egész *Iserre* departament' Elöljárói nagy buzgóságot bizonyítottak 's ez által leg nagyobb ditséretre tették méltókká magokat: hanem tsakugyan vannak még is olyan emberek (így végzi szavait az író), kiknek esküvéssek tartja, hogy semmivel meg ne elégedjenek; és a' kik, mikor a' haza' ellenségeiről van szó, mindenkor emberiséggel lévén tele, most is így fejezik-ki magokat ékes szókkal: Generális *Donadieu* a' lett volna kötelessége, hogy előbb hogysen a' verekedés elkezdődött, *parlamentírozott* vagy *egyedelt* volna jó szóba a' támadókkal, 's kérte, vagy kéréssel kényszerítette volna a' *Rebellis Uraikat*, hogy térjenek vissza honnyokba! Isten őrizze Monárkiánkat az ilyen okoskodóktól, 's Politikus Oltalmazóktól! “

Azok között, a' kik magokat a' *Grenoblei* támadás' alkalmatosságával a' Királyhoz való hűségek által megkülömböztették, már többek elvették szolgálatjuk' jutalmát: *Donadieu, Vicomte* — az *Iserre* departamentjebéli Legió' Oberstere *Vautre* pedig Barói, titulust kaptak. Az a' *Granadiros*, kőről már említettük, hogy *Bonapartéval* *Elbán* volt, 's most még is ő volt az első, a' ki legelőször tüzet adott a' támadókra, a' *Betsület-Legió'* keresztésévé neveztetett.

(Minthogy ez a' Gen. *Donadieu* ily nevezetes emberré lett, méltó leszzen rólla kevés szóval ezeket megjegyezni: Ő már a' *Bonaparte'* Konzullá való létele előtt vitéz ember volt, mellyért *Svadronos Kapitány-*

ságot kapott: hanem, minthogy a' vitézség mellett, a' szívével megegygyezve 's nyilván beszéllő ember is volt; tehát az *Első Konzul* alatt sok üldöztetésnek lett tárgyává. Előbb a' Templében, 's az után a' *Lourdesi* kastélyban, hosszas fogságot szenvedett, melyből barátjainak szószollások által tsakugyan kiszabadulván, az Austria ellen való hadakozásban (1805-ben), előbb mintegy Gyalog Regiment' Oberstere, 's nem soká mint General májor úgy szolgált. Ő is azok közzé a' vitézek közzé tartozott, kiket *Bonaparte* mindenkor a' leghevesebb tűzbe szokott volt küldözni, oly reménységgel hogy így szép módon megmenekszik tőlök. Célját azonközben *Donadieu* nézve nem érte-el; ő minden veszedelmek közzül dicsősséggel kimenekedett: tehát a' táborozás után újabb fogást kellett az ő fogságba való küldésére keresni. Egy szóval *Donadieu* még a' Királynak visszatérésekor is fogságban szenvedett, de a' ki őtet azonnal nem tsak kibotsáttatta, hanem az *Idre* és *Ligeris* departament' katona kormányozójává is nevezte; a' hol a' Királyának hűséges szolgálatjában egész addig megmaradt, míg az 1814-dik esztendőben Mártzius 20-dika után az alatta lévő katonaság is a' többekkel egygyütt a' *Bonaparte*' részére állván, *Donadieu* pedig a' *Bonaparte* alatt szolgálni nem akarván, útját *Bordeaux* városába vette, szolgálatját *Angouleme* Hercegnének ajánlotta, a' ki azt a' tanátsot adta néki, hogy vegye útját *Gentbe* a' Királyhoz, mellyet *Donadieu* meg is tselekedvén, *Gentben* Generál-Lajtnántá neveztetett, mellyért való háládatosságát most a' *Grenoblei* támadásban, a' hol, mint a' Hetedik katona osztály' komendánsa, úgy lakik, tetőve megbizonyította).

A' *Harlemi* újságban egy levél jött-ki, a' melly Május' 5-dik napján indult *Versa*liából, 's ezek a' megjegyzésre méltó környülállások fordúlnak benne elő: — Mint-hogy Május' 3-dik és 4-dik napjai előtt, midőn, mint már említettük, Párisban sok

embert fogságra vittek, sok olyan katonák bégyülekeztek vala Párisba, kik a' Királynak másodszori visszatérése után a' katonaságból elbotsáttattak, innen azt hozzák-ki, hogy ez a' környülállás függésben lett volna a' *Grenoblei* özszeesküvéssel. Mondják, hogy *Pajolon* kívül Marschal *Macdonaldnak* egy régi Adjutánsát is elfogták volna. *Dreux* mellett nagy rakás fegyvert, Párisban pedig sok katona formaruhát találtak-meg eldugva. Azon a' kártyának, a' melly ki volt osztatva, ezen szókon kívül, *Union*, *Liberté*, és *Patrie*, egy szám is találtatott, a' meily annyiféle volt, a' hányadik személynek adatva volt, 's azt lehet némely kártyán látszó számból kihozni, hogy már nagyon sokak között ki volt légyen osztatva, 's hogy e'szerént a' pártosok nagy erőhöz tartottak számot arra az esetre ha plánumjok elsülhet. Az özszeesküvés célja még nem világos, de könnyű gondólni. A' kik magokat a' dologba avatták, nagy részint mind-alatsony sorsú 's a' mostani rendet nem szenvedhető emberek. Bámulni lehet rajta, hogy a' jelen való környülállások között bünös czelzásoknak legkissebb tekintetben való boldogulását reménlhették. A' Párisi Politziai Prefektust nagy kedvességgel fogadván a' Király, nagy magasztalással kinyilatkoztatta a' maga megelégedését, azért, hogy ezen fenyegetőző környülállások között igen jó vigyázással volt.

Egy Frantzia tudósításban, melly az ország' határairol Május' 9-dikén dátáltatott 's a' Hamburgi újságban kihirdettetett, a' van, hogy a' Frantzia Politzia egy Stabális tisztnél egy gyűrűt találván, a' mellyre *Immortalité*, a' II-dik Napoleon'képével, egy kisdéd és megszámozott kártyával, 's egy esküvésformával lévén felmetzve, e' tette azt figyelmetessé az eránt, hogy *Philantropicus Társaságnak* nevezete alatt özszeesküvés légyen munkában, a' melynek valamely különös czelzásai lehetnének. Mint hirtelik, a' társaságnak már 345 tagjai fogat-

tattak-el, kik között mondják lenni azt a Huet nevű embert is, a' ki *Fouché* alatt osztályos Tisztviselő volt, és oly pennajú író, hogy vagy két rendbéli tudósításait, melyek Frantzia országnak utóbbi környülállásairól a' *Fouché* Ministersége alatt kijöttek, a' Minister megengedte a' maga tulajdon neve alatt a' világon esmeretessé lenni. Ez a' *Philantropicus* (ember szerető) Társaság volt a' kútfeje mind azoknak a' híreknek és tudósításoknak, melyek ezen utolsó időkben a' világ' eleibe jöttek Frantzia országról.

Dávidnak, kiről azt irtuk feljebb, hogy *Grenobleben* halálra ítéltetett ugyan, hanem egyszersmind a' Király' kegyelmességébe ajánlatott, nem kegyelmezett-meg a' Király: — „melly ugyan, így szoll a' *Quotidienne*, kétségkívül nehezen eshetett az ő Felsége könyörületes szívének; de, melly sok veszedelmeket nem okozott már a' büntetetlenül való maradás!“

A' *Lausennei* újság szerint Május' 12-dik napján kilentzven insurgenst ölték-meg *Grenoble* városában.

Majd minden levelek megegygyezőleg említik ezt a' környülállást, hogy az özszeesküvésnek *Párisi* tagjai, Májusnak 3-dikát, tudniillik azt a' napot választották vala a' magok piánumjoknak végrehajtására, mellyen a' Király a' maga odavaló visszamenetelét 1814-ben meginnepelte volt. Mint-hogy tudták azt a' támadók, hogy ezen a' napon minden nemzeti örző seregbeli katonának minden nehézség nélkül bécotsáttatnak a' Királyi Udvarba, tehát azt tették volt fel magokban, ezen levelek' vélekedése szerint, a' támadók, hogy ilyen nemzeti örző ruhát szerezvén magoknak, azt vegyék magokra, 's ekképpen a' Királyi familia' lakószobáiba suhanjanak-bé szép' titkon. Mások szerint a' volt feltett czéijok, hogy a' *Páris* és *Fontainebleau* között lévő útat, a' hova a' Király a' maga familiajával egyetemben nem soká ki menni szandékozott, állják-el, 's mikor a' Királyi familia ott

elútazik, rohanjanak reá. Mondják, hogy még az *Orleansi* Hertzeget is belé foglalták volt a' magok piánumjokba, a' ki most, gyermekágyas feleségével egygyütt, *Londonban* tartózkodik. De ezek még eddig mind igen gyenge fundamentomon épült hírek, a' milyen hasonlóképpen az is, hogy a' piánum miképpen tanultatott-ki. Némelyek azt mondják, hogy egy rút szajha, a' kinek szeretője az özszeesküttek közt volt, nyilatkoztatta-ki egygyik Ministernek a' dolgot, oly feltétel alatt, hogy az ő szeretőjének megkegyelmeznek. Mások azt beszélnek, hogy valami esmeretlen ember egy parasztot bécüldött a' Királyi Udvarba, oly fogással, hogy nálla *Gábriel Fő-Angyal* megjelenvén, neki bizonyos nyilatkoztatásokat tett, de oly feltétel alatt, hogy azokat tsak a' Királynak beszélhesse-meg. A' paraszt meg is nyerte a' Királyhoz való bécotsáttatását, 's a' titkot elbeszélvén, onét előbb állott. De mint, előre is megjegyzők, e' mind tsak hír. Sokak hiszik, hogy még tsak valami meghatározott czélja sem volt a' támadásnak. Tsak annyi látszik-ki minden környülállásból, hogy az özszeesküttek közzül némelyeknek a' Respublika' helyreállittatásán járt az eszek. Úgy látszik, hogy ezt lehet mondani a' *Grenoblei* támadásról, azzal a' külömbséggel, hogy itt egy véres tsatát okozott, melyben mindazáltal az a' szerentse van, hogy az oda való lázzasztók, vagy mind eltullottak, vagy fogságra estek, vagy széllyel kergettettek, úgy hogy reménleni lehet, hogy a' más vidékeki lázzasztóknak is el fog menni a' kedvek, ha ezeknek példájokat tekintik, a' hasonló próbatételről.

Lyontól fogva *Grenobleig* fegyveres seregek feküsznek. A' *Sardiniai* Király' parantsolatot adott-ki, hogy azon szoros útak, a' mellyeken Frantzia országból, a' hegyek és erdők között *Piemontba* lehet menni, fegyveres seregekkel rakattassanak - meg, hogy jó vigyázás legyen, 's hogy az útasok

szoros 'vizsgálás' alá vonattassanak. A' helyek között minden nap hordják-bé az ott öszszefogdosztatott haramiákat, Generális *Donadieu* a' neki adatott hatalom szerint 's a' Prefektussal egygyetértőleg, folytatja a' közönséges tiszti karoknak úgynevezett *kittisztítását*, az az, kikányja hivataljokból az olyanokat, a' kik a' mostani lárma' alkalmatossággal magokat elég buzgósággal nem viselték, 's olyanokat rak bé helyekbe, a' kik eleitől fogva és most is kiműtatták a' Királyi familia eránt való buzgóságokat.

Párisból írják, hogy ott a' Katona Prefektus' rendeléséből azt a' *Stoffel* nevű Helvétus Oberstert is elfogták, a' ki a' *Bonaparte*' visszajövelekor ő eránta olynagy hűséget bizonyított, hogy a' vezérlése alatt lévő harmadik számú Helvétus Regementet is árulásra akarta venni.

A' Király' testvére, *Monsieur*, mint a' nemzeti őrző sereg' fő Generálisa, kibírdettette, hogy ezen sereg eránt való nagy bizodalmanak megbizonyításául, azok között, a' kik magokat bizonyos megkülömböztető czimerekre érdemesekké tettek, mostanában és addig is, míg a' jövő Augustus' 25-dik napjára határoztatva lévő kiosztás elkövetkezne, 6400 czimerek fognak haladék nélkül kiosztatni.

A' Párisi *Quotidienne* nevű újság, a' maga *Brüsszeli* levelezőtől tudja, hogy az ott tartózkodó szökevény Frantziák, nyughatatlan füleléssel várták a' Frantzia ország híreket. Sokak még eleikbe is útaztak a' Kuriroknak olyan reménséggel, hogy valami jó híreket, az az véres támadásokról való híreket fognak tőlök hallani. De leirhatatlan volt az ő elszontyolodások, midőn az újságokban olvasták, hogy Frantzia országban szép tsendesség uralkodik, és hogy a' Király' első bemenetelének napja,

(Május' 3-dika) mindenütt nagy örvendezéssel megünnepeltetett.

Soissonból az *Aisne* departamentjebéli, 600 emberekből álló Légio, a' *Heitzeg Cereste*' vezérlése alatt, a' Király' eránt való hűségnek nagy kiáltozással való jelentésével ment bé Május' 15-dik napján *Párisba*. Az utzákon sohol meg nem szűnt kiáltozni: *Vivent les Bourbons!* (Éljenek a' Bourbonok). —

Toulouse városában, a' hol mindazonáltal ez úttal semmi lárma nem történt, egy kortsmán Május' 7-dik napján, Generális *Clauzelnek*, kiról azt tartják, hogy Amerikában talált menedéket bűnös fejének, két Adjutánsait elfogták. —

A' *Párisi* hadi tanács Generális *Chartránt* halálra ítélte, de egyszersmind a' Király' kegyelmességebe ajánlotta. Hanem maga *Chartrán* apelláltis a' Megvizsgáló ítélőszék' eleibe.

Egyéb között egy *Williams* nevű Anglus szökevényt is elfogtak mostanság Frantzia országban, a' ki azon helyen a' hol tartózkodott, az emberek irtózása volt, minthogy tsak nem *Sámsoni* erővel bír. Latták, hogy meglehetősen kemény kőfalat azt tsupa öklivel megütven ledőtt; tsupa ujjáival legnagyobb szegeket kihúzott; 's egyszer azt a' bolondságot is tselekedte, hogy egy inast derékbe megfogván, felkapta, futva egy 20 labnyom magasságú kőfal felé vitte, 's azon általhajtotta: de tsakugyan nem lett semmi baja az inasnak, minthogy túl valamelly sűrű ágú fára esett 's abba megakadott.

A' Királyi Fő Prokurátor *Bellart* az ifiabb *Berryer* nevű Prokurátort, a' ki Generális *Cambronét* védelmezte, a' Prokurátorok fenyítő kamarája' eleibe czítálta, hogy adjon számot valami veszedelmes tudományáról, mellyet védelmező beszédjében nyilvánlatkoztatott, 's a' mellyel a' *Legitimusság*' systemáját megsértette.

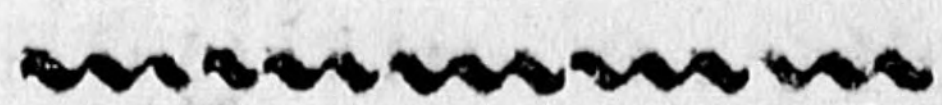
Hazai és egyéb kiegészítő Toldalékok

A' Magyar Kurir 42-dik darabjához.

B é t s.

Nagy méltóságú ERDŐDI PÁLFY KÁROLY Ő HERTZEGSÉGE, a' Magyar Felséges Királyi Cancellariának sok esztendőkéig volt Cancellarius, Vöröskői, Detrekői, Devéni, Bátorkeszi, 's több más Uradalomnak örökösse, Arany Gyapjas Vitéz, a' Szent István Apostoli Király Rendje, Nagy Keresztess, Pozsony Vármegyének Örökös Fő-Ispánnya, a' Királyi Pozsonyi Várnak Örökös Fő-Kapitánnya, Felséges uralkodó Fejedelmünknek Kamarássa 's Valóságos Belső Titkos Tanácsosa, Magyar Országban pedig a' Királyi Udvarnak Fő Mestere, minekutánna a' szükséges szentségekkel élt, 's magát az Örökkévalóságra elkészítette volna, ezen folyó Pünköszt Havának 25-ik napján délelőtt, csak öt napokig tartott betegeskedése után, hasznos életét 81 esztendőkre terjesztvén, az öregségi elgyengülés miatt, itt Bétsben kimúlt a' világból.

Kinek is meghidegült Tetemei a' most folyó Hónapnak 27-dik napján innen Pozsony Vármegyébe Malatzkára levitetvén, ott más napon Familiája' Temető Boltjába bétettetek; 's a' szokott halottisteni szolgálat azután mindgyárt 30-dikán a' Megboldogúltért, az ő tulajdon kívánsága szerint, ugyan csak ott tartatott, a' lelekért való szent misék pedig itt Bétsben külömbkülömb templomokban mondattak.

Császár ő Felsége Május' 19-dik napján déltájban Laibachba megérkezett. Generálmajor 's oda való Brigadéros Gollner úr a' Magistrátussal, a' Triest felé lévő lineáig eleibe menvén, tisztelettel fogadták ő Cs. Kir. Felségét. A' polgári és katona fegyveres tsapatok, a' piatzokon ál-

lottak sorban. A' Püsköpi udvarig, a' hova bészállott ő Felsége, 's a' hoi az Előljárók 's a' Papság öszszegyülekezve várták, a' véghetetlen sokaságnak egeket hasogató örvendező kiáltozásaik között ment-el, kétfelől az ablakokból fejer keszkenőknek tsóválásával tiszteltetett ő Felsége sok ezer nézők által. Estve az egész városszépen megvilágosittatott. Idejét, a' Stá'us' dolgaival való foglalatoskodásban, 's a' közönséges intézeteknek 's épületeknek megnézegetésekben, 's minden napokon minden alattvalóinak meghalgatásában töltvén itt, Május' 23-dikáig ő Felsége, ekkor Villach felé tovább indúlt.

Cseh Orzágnak eddig volt Kommandirozó Generálisát, Feldmarschal Gróf Colloredo Krakowsky Károly urat, a' maga tulajdon kérésére, egész szízetéssel nyugalomra botsátani, 's ötven esztendőig tartott hűséges és hasznos szolgálataival való megelegedésének megbizonyításául a' Leopold Rend' nagy keresztjével megtisztelni, méltóztatott ő Császári Királyi Felsége.

Nagy Lotteriai Sorsvonás.

Milletitz és Saustava nevű jószágoknak kijáztásához tegnap hozzá fogtak. Ma is folytatják; melyhez képpeszt még ma csak annyit jelenthetünk, hogy a' nevezett jószágokat a' 46,219 szám nyertel. — A' 45,123 nyert 8000 forint kész pénzt. —

Kiegészítő tikkelyek.

London. — Nem régen a' Tamesis vizén egy tsajkán 20 ládat, mellyek ezüst tallérokkal voltak töltve, Gravesand felé akarták vinni, hogy ott Lady Campbell nevű nagy kereskedő hajóra tegyék, 's Napkeleti Indiába küldjék. A' pénz a' Napke-

leti Indiai kereskedő kompánia' tulajdona volt. Egy Kutter azonközben a' tsajka mel-
lé evezvén, erről hét fegyveres emberek a'
tsajkára által ugrántsoltak, a' hajóslegénye-
ket nyakon kapták, a' hajó' fenekére zár-
ták, a' pénzes ládák közül 7-et a' Kutter-
re által vittek, 's a' tengerre kivezvé, n,
útat vesztettek. — Mondják azonközben,
hogy a' tolvajok közül már kettő kézre ke-
rült volna.

A' Ministerium' írója a' Kurir, el-
lene mond annak a' hírnek, hogy a' Pe-
tersburgi és Londoni Udvarok között egy-
felől, más felől pedig Austria, Pruszsia,
és Frantzia ország között nagy hidegség ural-
kodna, 's egyszer mind jelenti, hogy réa-
van bizattatva, hogy annak a' Brüsszeli
újságokban Május' 10-dik napján kihirdet-
tetett tikkelynek is mondjon ellene, hogy
tudniillik a' Madridi Udvarnál lévő Aus-
triai Követ Hertzeg Kaunitz, még eddig
meg nem nyerhette a' Spanyol Királytól,
hogy audientziára mehessen hozzá. Sőt nem
tsakhogy audientziára botsátotta 's Követi
levelét elvette, sőt mind azokkal a' tiszte-
lettételekkel illette, és az Udvarhoz való
mindenkori bemenetelét éppen úgy megen-
gedte néki a' Király, mint ez, a' Spanyol
Udvarral atyafiságban lévő minden más Ud-
varok' követjeiknek meg van engedve.

Tudományos Dolgok.

Újra megjelentek igen tsinos formában
Csokonai Vitéz Munkái ezen tizim alatt:

Csokonai Vitéz Mihály nevezetesebb
Poétái Munkái két Kötetben a' Szerző ké-
pével együtt. Kiadta Márton József, Pro-
fessor.

I. Kötet. A' Tavasz, Lilla, Ódák.

II Kötet. Dorottya. Békaegérhartz
Elegyes Versek. Anakrevoi Dalok.
Bétsben 1816. in 8vo. I Rész. 224
old. II Rész 481. old.

Ezt a' kiadást, a' Szerző igen jól el-
talált és John által gyönyörűen kimettzett
képe, úgy szinte az Élete rövid leírása, 's
általjában a' formája és nyomtatása külö-
nösen kedvelteti. Erről a' jövő Postán bő-
vebb tudósítást közlünk Olvasóinkkal.

*A' Daruvári, gyógyító erővel bíró ferdőről va-
ló Hiradás.*

Tóth országban Posega vármegyében
a' Daruvári Jankovics Ur jószágában
Daruvár mezővárosában találtató termé-
szeti melegséggel bíró ferdők, mellyeknek
vizét az abban lévő bennék-levegő, szén-
savanyúság, mészföld, magnesia vagy ke-
serű föld, 's Glauber sava, a' magok erős-
sítő, felolvasztó és elosztató erejek által,
igen használatossá teszik, 's a' betegeknek
egéségeket helyre állítják, ezen tökéle-
tességeiken kívül, gyönyörködtető és az el-
ragadásig kellemetes fekvésekre nézve is
méltán ajánltathatnak. Hogy annál tökéle-
tesebbé tétetődjön ez a' hasznos intézet,
ugyan itt most újabban még két különös
(extra) ferdők építették, kőből, a' Bade-
ni Engelsbad formájára, a' vendégek'
lovainak szükséges istállókkal 's színekkel
egyetemben. Traktér (Vendéglő) is új vé-
tetett-fel a' nagy vendégfogadó házhoz, a'
kinél vállogatott jó borok is találtak üveg
palatzkokban (butellákban). A' János'
ferdője megett pedig két felől vad geszte-
nye fákkal körülültetett sétáló út készült.
A' vendégek' számára most is elegendő szál-
lások találtak, a' mellyek szüntelenül
újabbban épülő házak által szaporittatnak.